

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kontrola chladicí soustavy motoru

Je velmi důležité věnovat pozornost kontrole chladicí soustavy motoru, jejíž závada může způsobit vážné poškození motoru.

Druhy kontrol podle způsobu chlazení motorů:

1) Motor chlazený vzduchem

- termospínač větráku
- funkce ventilátoru
- funkce regulace
- změna otáček větráku
- čistota hlavy válce, žebrování válce
- usměrňování proudění vzduchu

2) Motor chlazený kapalinou

- množství chladicí kapaliny
- mrazuvzdornost chladicí kapaliny
- těsnost systému
- teplotu chladicí kapaliny při ohřevu motoru i při provozu (funkčnost termospínače větráku chladiče, termostat.....)

Kontrola množství chladicí kapaliny: Množství chladicí kapaliny se kontroluje na plastové průhledné nádobce umístěné v okolí motoru, kontrola probíhá vizuálně, zrakem. Na průhledné plastové nádobce jsou vyznačeny rysky **Max** a **Min** mezi kterými se musí výška hladiny kapaliny pohybovat. Nádobka slouží i zároveň jako nádobka vyrovnávací (kapalina při různé teplotě zaujímá různý objem).

Kontrola těsnosti chladicí soustavy: Tlakovou zkoušku provedeme přímo na vozidle, pokud dochází ke ztrátě chladicí kapaliny a netěsnost v systému je neprojevitelná. Pomocí

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

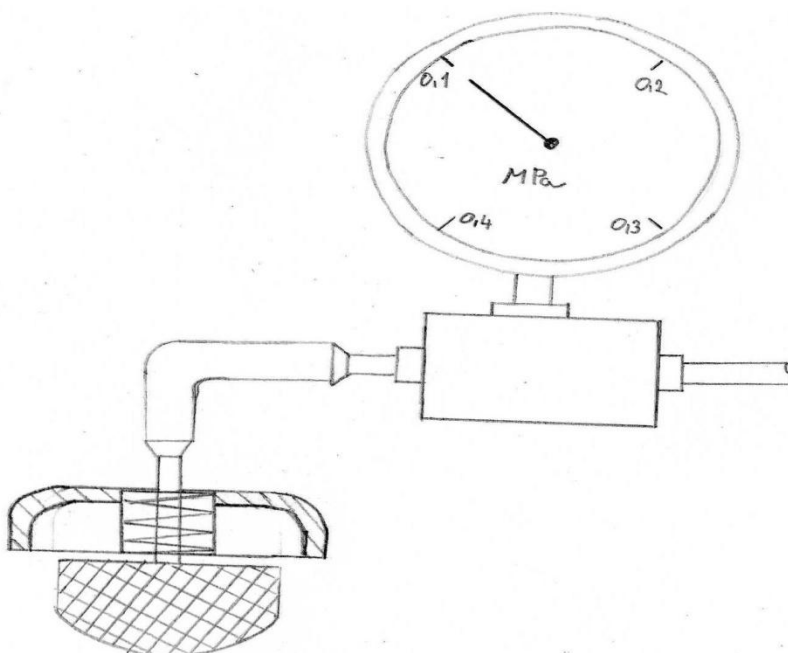

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zvláště upravené zátky se celá chladicí soustava natlakuje a zjišťuje se ze zakrytých míst prolínání chladicí kapaliny, zároveň se zjišťuje pokles tlaku na tlakoměru. Systém se natlakuje a nechá se 10 až 15 minut natlakovaný, pokud je celý systém těsný, nesmí dojít na tlakoměru k úbytku tlaku.

Zařízení pro zvýšení tlaku v chladicím systému

Kontrola teploty chladicí soustavy: Při provozní teplotě vykazuje motor známky nejmenšího opotřebení a maximální hospodárnosti provozu, provozní teplota je optimální teplota, která je udržována regulačními prvky v chladicím systému. Provozní teplotu kontrolujeme na palubní desce vozidla, pomocí různých ukazatelů. Pokud je teplota chladicí kapaliny pod 75°C, motor tedy nepracuje při provozní teplotě, dochází k většímu opotřebení a vyšší spotřebě paliva. Přetlaková zátka systému, zvyšuje bod varu chladicí kapaliny, zátka vytváří přetlak.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Při chodu motoru, udržuje provozní teplotu chladicí kapaliny několik regulačních prvků, jsou to zejména: - **průtokový termostat**

- **větrák chladiče, který je sepnut pomocí termosnímače**

Příklad konkrétních hodnot pro příslušenství chladicího systému:

- **Škoda favorit:**

- průtokový termostat - začátek otevírání 86 až 90°C
  - plně otevřen při 103°C
  - minimální zdvih při plném otevření 8 mm
- termosnímač elektrického větráku chladiče
  - spíná při 95 až 99°C
  - vypíná při min. 88°C

Kontrola mrazuvzdornosti chladicí kapaliny: Chladicí systémy vozidel jsou plněny destilovanou vodou a nízkotuhnoucí kapalinou (fridex). Chladicí kapalina zabraňuje tvorbě minerálních usazenin a korozi v topném a chladicím systému. Mrazuvzdornost kapaliny měříme obvykle hustoměrem, u kterého je stupnice cejchována přímo ve stupních celsia. Chladicí kapalina by měla mít odolnost proti zamrznutí celoročně do - 25°C, při této koncentraci jsou minimalizovány vedlejší účinky kapaliny.

Použitá literatura:

VÉMOLA, Ing. Aleš. *Diagnostická zařízení*. Brno: Technické překladatelství a vydavatelství, 1996.